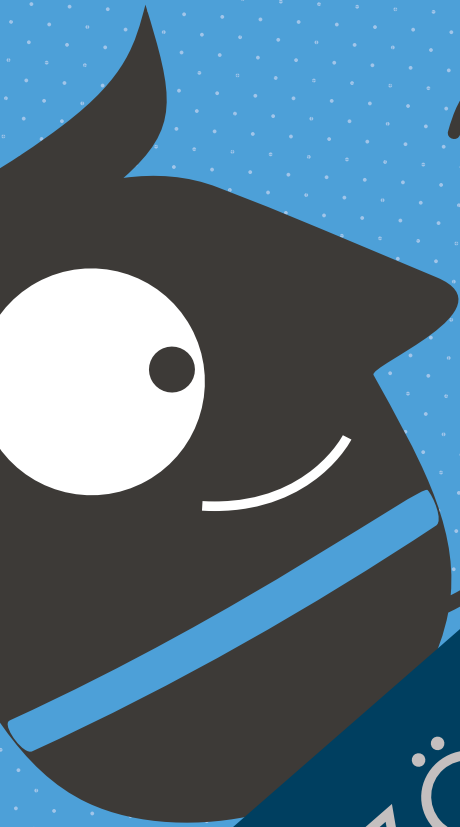

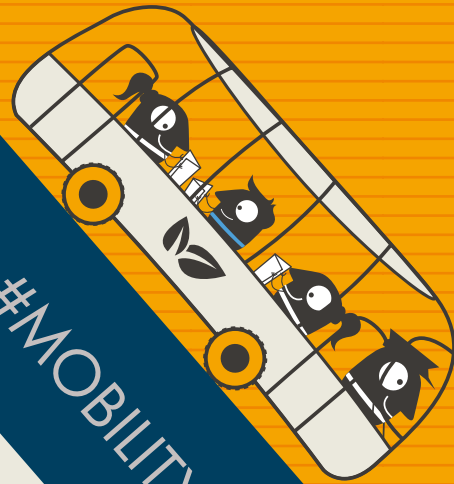
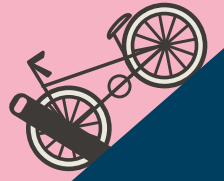
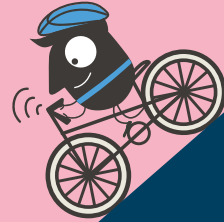
EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT

KÉZIKÖNYV A KÖZÖSSÉGI KAMPÁNYOKHOZ

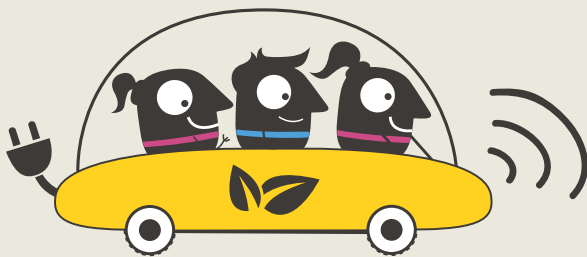
2017. SZEPTEMBER 16-22.

KÖZÖS ÚT, KÖZÖS JÖVŐ

#MOBILITYWEEK

Európai titkárság:

EUROCITIES

1 Square de Meeûs/B-1000 Brussels – BELGIUM

juan.caballero@eurocities.eu

Telefon: +32 2 552 08 75

TARTALOM

BEVEZETÉS A KÉZIKÖNYV HASZNÁLATÁBA: EGY ALAPVETŐ ESZKÖZ AZ EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT HELYI KAMPÁNYOLÓINAK	2
AZ EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT SZEREPE A FENNTARTHATÓ VÁROSI KÖZLEKEDÉSBEN	2
HOGYAN VEHET RÉSZT?	4
AZ EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT-DÍJ	5
7 NAPOS RENDEZVÉNYSOROZAT A FENNTARTHATÓ MOBILITÁS JEGYÉBEN	7
Közösségi közlekedés	7
Kerékpározás	9
Gyaloglás	10
Mobilitásmenedzsment	12
Felelős autóhasználat	13
Szabadidő és vasarlas: hatékonyan és ésszerűen	15
Üzletek bevonása	16
Mobilitás és egészség	17
Zöldutak	18
ÁLLANDÓ INTÉZKEDÉSEK	19
AUTÓMENTES NAP	20
TÁJÉKOZTATÁS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ	23
AZ ELÉRT EREDMÉNYEK MÉRÉSE ÉS KIÉRTÉKELÉSE	25

BEVEZETÉS A KÉZIKÖNYV HASZNÁLATÁBA: EGY ALAPVETŐ ESZKÖZ AZ EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT HELYI KAMPÁNYOLÓINAK

A Kézikönyv általános információkkal szolgál azoknak a helyi önkormányzatoknak, amelyek részt kívánnak venni a soron következő, 2017. szeptember 16. és 22. között megrendezett az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTEN. A Kézikönyv ismerteti az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTRE történő online regisztráció feltételeit. A Kézikönyv összeállításakor az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTET korábban megrendező európai városok tapasztalataira építettünk.

Hasznos ötleteket is bemutatunk a kapcsolódó tevékenységek és állandó intézkedések megszervezéséhez. Külön fejezetet szenteltünk az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT-Díjra való jelentkezési feltételek ismertetésének.

A helyi önkormányzatoknak az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT szervezésekor figyelembe kell venniük a Kézikönyv útmutatásait, de azokat a helyi jellegzetességekhez igazíthatják. Jelen kiadvány nem nyújt teljes körű tájékoztatást; a Kézikönyvet folyamatosan új gondolatokkal bővítjük.

Az itt leírtak mellett a Legjobb gyakorlatok útmutatójában (Best Practice Guide) inspiráló ötleteket találhat a kampányban szervezhető tevékenységekhez, a Tematikus útmutatóban (Thematic Guidelines) pedig az az adott év fő témájáról olvashat. Ezeket az útmutatókat évente közzétesszük a honlapon.

AZ EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT SZEREPE A FENNTARTHATÓ VÁROSI KÖZLEKEDÉSBEN

Az Európai Bizottság két ambiciózus célkitűzést határozott meg a fenntartható városi mobilitásért: a hagyományos üzemanyaggal működő autók fokozatos kivonását a városokból 2050-re, és a kibocsátásmentes city logisztika felé való elmozdulást a nagy városközpontokban 2030-ra. Violeta Bulc közlekedésért felelős uniós biztos a következő közlekedési prioritásokat nevezte meg: innováció digitalizáció, dekarbonizáció és az emberek aktivizálása.

Háttérinformációk

2000-ben az Autómentes Nap európai kezdeményezésként indult, mely lehetőséget adott a városoknak, hogy megmutathassák, hogyan érintik őket a környezetvédelmi kérdések, és milyen megoldásokat kínálnak ezekre. Szeptember 22-én a helyi önkormányzatok egy napra korlátozták a gépjárműforgalmat, így a lakosság megismerhette a városközpontok szokásostól eltérő, másik arcát – ezzel egyszerre ösztönözték a fenntartható közlekedési módok használatát, és felhívták az emberek figyelmét választásaik környezeti hatására.

Az Autómentes Nap sikerét követően 2002 óta minden év szeptember 16–22. között megrendezik a **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTET**. Már a kezdeményezés első évében 23 különböző ország több mint 400 helyi önkormányzata csatlakozott a programhoz/ vett részt a program-sorozatban.

A kezdeményezés ismertsége évről évre nő. Nagyon kedvező a közvélemény megítélése is: a megkérdezettek több mint 80%-a támogatását fejezte ki. A legtöbben azt is fontosnak tartják, hogy a kampány felhívja a figyelmet a túlzott városi autóhasználatra.

Miről szól az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT?

A fenntartható városi mobilitást előmozdító európai kampány csúcspontja, az **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT** kiváló alkalom arra, hogy a városok bemutathassák, milyen kihívásokkal találják szemben magukat, amikor változást akarnak előidézni az emberek magatartásában, és fenntarthatóbb közlekedési stratégiát próbálnak kialakítani.

Arra biztatjuk a helyi önkormányzatokat, hogy rendezzenek adott témák köré szervezett tájékoztató programokat, és hajtsanak végre olyan állandó intézkedéseket, amelyek javítják a fenntartható közlekedés helyzetét városukban.

Az **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT** jó alkalom arra, hogy a helyi érdekelt felek találkozzanak, és megvitassák a közlekedés és a levegőminőség helyzetét, innovatív megoldásokat találjanak az autóhasználat és a károsanyag-kibocsátás csökkentésére, új technológiákat teszteljenek, vagy intézkedéseket dolgozzanak ki.

Az **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT** alkalmat ad arra is, hogy az emberek elgondolkozzanak, mire szolgálnak valójában a város utcái, és megvitathassák a lehetséges konkrét megoldásokat olyan problémákra, mint például a lég- és zajszennyezés, a forgalmi dugók, a közlekedési balesetek vagy az egészségügyi ártalmak.

Az **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT** számos különböző tevékenység indítására nyújt lehetőséget, és platformot biztosít a helyi önkormányzatoknak, szervezeteknek és társaságoknak a következőkre:

- A fenntartható városi mobilitással kapcsolatos kezdeményezések támogatása.
- A figyelem felhívása a városi közlekedés jelenlegi trendjei által okozott káros környezeti és életminőséget befolyásoló hatásokra.
- Partneri kapcsolatok kialakítása a helyi érdekeltségekkel.
- Részvétel egy egész Európára kiterjedő kampányban, amely egy közös cél segítségével összehozza a különböző városokat és településeket.
- A fenntartható városi közlekedéspolitikai iránti helyi elkötelezettség hangsúlyozása.
- Új politikák és állandó intézkedések bevezetése.

Partnerségek a fenntartható közlekedésért

Az ésszerű és fenntartható közlekedés kialakítása hosszú folyamat, amelyhez nem csak politikai támogatás, hanem elkötelezett partnerségek is szükségesek. Arra szeretnénk ösztönözni a helyi önkormányzatokat, hogy minél több helyi szereplő bevonásával alakítsanak ki ilyen kapcsolatokat. Minden helyi önkormányzatnak törekednie kell a különböző eseményekben

érintett helyi partnerek felkeresésére, és arra, hogy velük együttműködve szervezzék meg az **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTET**.

Ezért az önkormányzatoknak partnerségeket kell kiépíteniük a (közösségi) közlekedési szervezetekkel; környezetvédelmi, egészségügyi és sportszervezetekkel; helyi vállalatokkal és azok külső partnereivel (pl. ügyfelek, beszállítók, partnerek), a helyi médiával stb.

A vállalatokat általában érdekli a programban való részvétel, mivel így megmutathatják, hogy érdekelték a éghajlatváltozás elleni küzdelemben, és törődnek a közösséggel és munkavállalóik egészségével. Az önkormányzatoknak célszerű ezeket az érveket felhasználniuk ahhoz, hogy minél több partnert szerezzenek.

Az **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTEN** (szeptember 16-22.) való részvételre nem jogosult, ám évközben ahhoz kapcsolódó tevékenységeket tervező vállalatok és más potenciális szervezetek a **MOBILITÁSITEVÉKENYSÉGEK** szolgáltatás keretén belül, a <http://emh.kormany.hu/> weboldalon regisztrálhatják az ésszerű és fenntartható városi mobilitást előmozdító tevékenységeiket, az év során bármikor.

HOGYAN VEHET RÉSZT?

Bármely – akár Európán kívüli – város vagy település részt vehet az **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTEN**. Az online regisztrációt minden esetben jóváhagyjuk, ha a pályázó város valamilyen, a fenntartható városi közlekedéssel kapcsolatos eseményt vagy tevékenységet rendez.

Három részvételi feltételnek kell megfelelni:

- Egyhetes rendezvénysorozat szervezése az éves fókusztema figyelembevételével.
- Legalább egy új állandó intézkedés végrehajtása, amely hozzájárul a személygépkocsiról egy környezetkímélő közlekedési eszközre való áttéréshez. Ahol lehetőség van rá, legalább egy ilyen intézkedésnek magában kell foglalnia egy közforgalmú terület újrafelosztását úgy, hogy az a gyalogosokat, a kerékpárosokat vagy a közösségi közlekedést hozza előnybe (pl. szélesebb járdák, új kerékpár- vagy buszsáv kialakítása, új forgalomcsökkentő intézkedések, sebességkorlátozások). Az év során korábban bevezetett állandó intézkedések abban az esetben támogathatók, ha azokat az önkormányzat népszerűsíti az **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT** (szeptember 16-22.) alatt.
- Autómentes Nap szervezése (lehetőleg szeptember 22-én) legalább egy olyan terület elkülönítésével, amelyet csak gyalogosok, kerékpárosok és a közösségi közlekedés járművei használhatnak egy teljes napig (az akció kezdete: egy órával a szokásos munkaidő kezdete előtt, az akció vége: egy órával a szokásos munkaidő vége után).

Azon önkormányzatok, amelyek mindhárom feltételnek megfelelnek, a rendezvény *aranyfokozatú résztvevői* lesznek, és pályázhatnak az **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT**-díjra is (erről részletesebben az **EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT**-díjról szóló fejezetben olvashat).

Hogyan regisztrálhat?

Az első feliratkozást vagy az előző évi fiókba való bejelentkezést követően ki kell tölteni a <http://registration.mobilityweek.eu/index.php?&lang=hu> címen elérhető online regisztrációs űrlapot.

A helyi önkormányzatoknak szóló regisztrációs űrlap kitöltése során a következő adatokat kell megadni:

- Az önkormányzaton belül az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTÉRT felelős személy és a média-kapcsolatokért felelős személy neve, beosztása és elérhetőségei.
- Az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTRE- szervezett, az éves fókusztemához kapcsolódó akciók/ rendezvények és ezek programja.
- Az adott évben megvalósítani kívánt állandó intézkedések.
- Információk a zóná(k)ról ahol a személygépjárművek használata jelentősen korlátozott.

Az aláírt dokumentumot a nemzeti koordinátorhoz kell eljuttatni, vagy pedig az európai koordinációs központba. (Magyarországon a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium 1011 Budapest, Fő utca 44-50. szám alá, Mészáros Imre osztályvezetőnek kell címezni.)

Jóváhagyás után a jelentkező automatikus visszaigazolást kap e-mailben. A résztvevő tevékenységei csak ezután jelennek meg online a „Csatlakozó magyar Résztvevők” menüpont alatt. A webhelyhez való hozzáféréshez szükséges bejelentkezési adatokat a visszaigazolós e-mailben küldjük el. Ezek segítségével az önkormányzat módosíthatja a webhelyen a megadott információkat (pl. változtathatja a programon).

A Karta aláírása csak az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT-díjra való jelentkezéskor kötelező.

AZ EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT-DÍJ

Az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT-díj azzal a céllal jött létre, hogy jutalmazza az önkormányzatok EMH keretében végzett tevékenységét. Célja, hogy támogassa a sikeres kampányokat, és felhívja a figyelmet a fenntartható városi mobilitásban való aktív helyi részvétel jelentőségére. A döntősök egy rangos díjátadó ünnepségen vehetnek részt Brüsszelben, tevékenységüket pedig különböző kiadványokban is bemutatjuk. Az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT-díj nyertese videót készíthet az európai fenntartható városi közlekedés úttörőjeként elért eredményei népszerűsítésére.

A pályázás feltételei

Egy önkormányzat akkor pályázhat az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT-díjra, ha:

1. online regisztrált a <http://emh.kormany.hu/> oldalon;
2. benyújtotta az aláírt Kartát;
3. már *aranyfokozatú résztvevő*, vagyis mindhárom részvételi feltételt teljesítette;

4. a következő országok valamelyikében található: EU-28, uniós tagjelölt országok és azok a potenciális tagjelölt országok, amelyek tagjai a stabilizációs és társulási folyamatnak, az Európai Gazdasági Térségnek (EGT) vagy az Európai Szabadkereskedelmi Társulásnak (EFTA). Ezek az országok a következők: Albánia, Ausztria, Belgium, Bosznia és Hercegovina, Bulgária, Ciprus, Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Írország, Izland, Koszovó*, Lengyelország, Lettország, Liechtenstein, Litvánia, Luxemburg, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Magyarország, Málta, Montenegró, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Románia, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Törökország.

Értékelési szempontok

A városi közlekedési szakértőkből álló független zsűri a következőket fogja értékelni:

1. Az éves témához kapcsolódó tevékenységek minősége.
2. Az események akciótérve és a közösség bevonása.
3. A kommunikációs stratégia.
4. Az állandó intézkedés(ek) hatása.
5. A helyi érdekelt felekkel kialakított partnerségek hatóköre.

Hogyan jelentkezhetsz?

Egy önkormányzat akkor pályázhat az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT-díjra, ha:

1. Kitéltette az angol nyelvű jelentkezési űrlapot (legfeljebb 20 oldal terjedelemben), ahol megadta az önkormányzatra, az eseményekre és programokra, a bevezetett állandó intézkedésekre, valamint a partnerek sajátosságaira és hozzájárulásaira vonatkozó részletes adatokat.
2. E-mailen keresztül benyújtotta a jelentkezési űrlapot, a Karta aláírt digitális másolatát és az Autómentes Napon a gépjárműforgalom elől elzárt terület térképét.
3. Benyújtotta a következő kiegészítő anyagokat: kommunikációs eszközök, sajtóbeszámoló, (lehetőség szerint magas felbontású) képek és videók.

A jelentkezési űrlap online elérhető.

Díjátadó ünnepség és díjazás

Az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT díjátadó ünnepsége Brüsszelben kerül megrendezésre, az EU közlekedésért felelős biztosa részvételével. A nyertes önkormányzat elkészíthet egy legfeljebb 3 perces promóciós videót, amelyben bemutathatja és népszerűsítheti az európai fenntartható közlekedés úttörőjeként elért eredményeit.

* Álláspontoktól és státuszától függetlenül, az ENSZ BT 1244. sz. határozatával és a Nemzetközi Bíróságnak a Koszovói Függetlenségi Nyilatkozatról kiadott tanácsadó véleményével összhangban.

7 NAPOS RENDEZVÉNYSOROZAT A FENNTARTHATÓ MOBILITÁS JEGYÉBEN

A városok és települések különböző tevékenységeket szervezhetnek a fenntartható városi közlekedéshez kapcsolódó konkrét témák mentén.

Természetes módon a fenntartható közlekedés három fő ága – közösségi közlekedés, kerékpározás és gyaloglás – és a közöttük fennálló kapcsolatok (intermodalitás) fogják kitenni a tevékenységek nagy részét.

A 7 napos programsorozat előkészítéseként a városok és települések további autómentes napokat szervezhetnek, vagy fókuszálhatnak helyi szempontból releváns, egyéb tematikus rendezvényekre.

Az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT megnyitása

A szeptember 16-ai nyilvános és médiaesemények remek alkalmat kínálnak a kampány megnyitására a következő programokkal:

- Különleges kedvezmények bevezetése az egyhetes időszakban (pl. kedvezményes díjszabás a közösségi közlekedési eszközökön.).
- Kiegészítő szolgáltatások nyújtása (pl. nagyobb járatsűrűség, ingajáratok bevezetése, térképek készítése, utazási tanácsadás stb.).
- A fenntartható közlekedési ágazatok intermodalitásának népszerűsítése.
- Azok megjutalmazása, akik otthon hagyják az autójukat; interjúk készítése velük, hogy elmondhassák, milyen alternatív közlekedési módot választottak, és mi róla a véleményük.
- A tervezett állandó közlekedési intézkedések elindítása.

Közösségi közlekedés

Az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT egyik központi témája a közösségi közlekedés használata a mobilitási igények kielégítésére. Azt szeretnénk elérni, hogy a közösségi közlekedés a szabadság szinonimájává váljon.

A közösségi közlekedés minden szereplőjének lehetőséget kell adni arra, hogy az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT alatt népszerűsítse az intermodális közlekedési megoldásokat, bizonyítva, hogy azok valódi alternatívái a személygépkocsival történő közlekedésnek.

A következőkben intézkedéseket ajánlunk arra nézve, hogyan lehet a közösségi közlekedéshez kapcsolódóan sikeres eseményeket rendezni. Ezek leginkább a médiafigyelem (televízió, rádió és újságok) felkeltésére szolgálnak.

Okosan ingázni

Néhány intézkedés, amelyet a figyelmébe ajánlunk:

- Tárgyalások kezdeményezése az üzemeltetőkkel, hogy létesítsenek megállókat a nagyobb munkáltatók közelében.
- Pénzügyi támogatás biztosítása (pl. költség-visszatérítés).
- Hazautazási lehetőséget biztosítani vészhelyzetek esetére.

- Különleges kedvezmények bevezetése.
- Információs szolgáltatás a közösségi közlekedésről.
- Személyre szabott utazási tanácsadás.
- Frissítőket kínálni a munkából hazaindulóknak a megállóban vagy a buszon.
- A tervezett intézkedések népszerűsítése a nagy forgalmú útvonalakon.
- Verseny az ingázók számára.
- Az intermodalitás népszerűsítése.
- Nyilvános vita szervezése a közösségi közlekedés üzemeltetői és az ingázók között. Itt megbeszélhetik, hogyan lehetne ösztönözni a közösségi közlekedés használatát, és hogy ez milyen kedvező hatásokkal járna a különböző érdekelt felek szempontjából.

Intermodalitás

- A gyaloglással vagy kerékpározással kombinálva a közösségi közlekedés is vonzóbbá tehető:

	Átlagos sebesség	Megtett távolság (10 perc alatt)	Vonzáskörzet
Gyaloglás	5 km/h	0,8 km	2 km ²
Kerékpározás	20 km/h	3,3 km	32 km ²

- Ha csúcsidőn kívül engedélyezik a kerékpárszállítást a közösségi közlekedési eszközökön, és új kerékpártárolókat alakítanak ki a megállóhelyek közelében, az mind a kerékpározást, mind a közösségi közlekedést népszerűbbé teheti.
- Érdemes tájékoztatni az utasokat a közös autóhasználatról és a telekocsis utazási lehetőségekről. Ha más, hasonló rendszert is ismer, ossza meg velünk!
- Tájékoztatók kihelyezése a taximesosztás lehetőségéről a forgalmas csomópontokban.
- Az információs szolgáltató-rendszer transzmodális is lehet, vagyis a buszok személyzete szolgáltathat információt a vonatokról is, és fordítva.

Akadálymentesített közösségi közlekedés

Az akadálymentesített közösségi közlekedéshez való jog mindenkit megillet, és a társadalmi befogadás megerősítésének egyik előfeltétele. A hozzáférhetőbb közösségi közlekedéssel a nem mozgáskorlátozott utasok száma is nő. Ennek elérése érdekében a következőket javasoljuk:

- A buszmegállók járdaszegélyeit úgy kell kialakítani, hogy azok a buszok ajtajával egy szintre kerüljenek.
- Buszmegállók létesítése a nagyobb vállalatok közelében.
- A lakosság figyelmének felhívása a mozgáskorlátozottak szükségleteire.
- A menetrendek és egyéb információk akadálymentes elérhetősége (nagy méretben nyomtatott, illetve Braille-írással írt menetrendek, hangosbemondó stb.).
- Akadálymentes infrastruktúra kialakítása (alacsonypadlós járművek, liftek, rámpák stb.).
- Információt szolgáltatni az akadálymentesítettség szintjéről webhelyek, mobilalkalmazások, szórólapok stb. segítségével.
- Együttműködés a fogyatékkal élőket segítő szervezetekkel.

Biztonság

A Nemzetközi Tömegközlekedési Szövetség (UITP) adatai szerint évente több mint 27 000 ember veszti életét közlekedési balesetben. A közlekedési balesetben elhunytak és a személygépkocsival történő utazások száma között közvetlen összefüggés van. A közlekedési balesetek jelentik az EU-ban élő fiatalokat érintő fő elhalálozási okot.

A fenti számadat a helyi számadatokkal összefüggésben is értelmezhető.

További intézkedésként a közlekedés biztonságáért vagy a közlekedési hálózattal kapcsolatos tájékoztatásért felelős személyeket lehet kinevezni, valamint biztonságos és vonzó gyalogos útvonalakat lehet kijelölni a közlekedési hálózaton belül.

Utastájékoztatás

- Új típusú menetrendek, honlapok vagy alkalmazások bemutatása.
- Multimodális információs ügyfélszolgálatok nyitásaAz utasok bevonása, véleményük megismerése.

Kommunikáció az utasokkal és a közlekedésben dolgozókkal

Ahhoz, hogy az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT sikeres legyen, megfelelően kell informálni a közösségi közlekedésben dolgozókat. Ajánlott tevékenységek:

- Látogatások szervezése a közösségi közlekedési irányítóközpontba, ahol a látogatók részleteket tudhatnak meg a járatsűrűségről, a menetidőkről és az útvonalakról.
- Bemutató rendezése az innovatív közösségi közlekedési eszközökről vagy prototípusokról a forgalmas útvonalakon.
- A látogatók tájékoztatása az új vonalak építéséből eredő forgalmi változásokról vagy látogatás szervezése egy metró/villamos építési területére.

Kerékpározás

A kerékpározás az „élhető város” koncepció szerves része. A kerékpár hely- és energiatakarékos, és nem okoz sem zaj-, sem légszennyezést. A kerékpározás hozzájárul a fenntartható mobilitás megteremtéséhez, továbbá hatékony és egészséges.

Az itt felsorolt tevékenységek a kerékpározás előnyeire hívják fel a figyelmet.

Kerékpározás és okos ingázás

Ahhoz, hogy megfelelő módon foglalkozhassunk a munkahelyi kerékpáros biztonság és infrastruktúra, valamint a kerékpáros munkába járás ösztönzésének kérdéseivel, a következők szükségesek:

- A dolgozók és az utasok számára elérhető kerékpáros információs pont/stand létesítése egy forgalmas csomópontban.
- „Nevelőszülő” szolgálat megszervezése. Az „új kerékpáros” egy „nevelőszülő” kíséretében kerékpározik a munkahelyére, és egy interjú keretében elmondhatja a tapasztalatait.

- „Bringázz a munkába” nap rendezése, ahol különféle intézkedésekkel lehet az ingázókat a kerékpáros közlekedésre ösztönözni.
- „Ingázói verseny” szervezése, azzal az üzenettel, hogy a kerékpározás nem csak a legolcsóbb és legegészségesebb, hanem gyakran a leggyorsabb közlekedési mód is.
- Reggeli a kerékpárral munkába járóknak.
- Kerékpáros divatbemutató szervezése vagy kerékpáros csomagok osztása (esőkabát a vállalat logójával stb.).
- A kerékpárosbarát vállalatok jutalmazása oklevéllel vagy díjjal.
- A helyi rendőrséggel vagy a közlekedésszervezésért felelős hatósággal együttműködve a kerékpárosok tájékoztatása a biztonságos útvonalakról.

Kerékpáros infrastruktúra

- Kerékpáros információs pont vagy stand létesítése, ahol a dolgozók, lakosok, látogatók stb. tájékozódhatnak.
- Partnerségek létesítése a vállalatokkal, hogy zuhanyzókat és öltözőket biztosítsanak a kerékpárosoknak.
- Biztonságos és fedett kerékpártároló létesítmények kiépítése.
- Kerékpárok beszerzése közösségi vagy vállalati kerékpárflotta létrehozásához.
- Kerékpár-javítási közszolgáltatás létesítése.
- A kerékpártárolókat áthelyezni a középületek, irodák, bevásárlóközpontok stb. bejárata elé.

„Próbáld ki, és bicajozz minden nap!”

- A helyi kerékpáros szervezetekkel együttműködve tájékoztató előadásokat szervezni arról, hogyan lehet autóról kerékpárra váltani. A célcsoportot elsősorban azok jelentik, akik legfeljebb 5 km-re laknak a munkahelyüktől.
- Divatbemutató rendezése kerékpárosoknak vagy kiállítás szervezése új prototípusokból/régi kerékpárokból.
- A helyi kerékpáros szervezetekkel, kerékpárkölcsonzókkal és sportszerekre szakosodott üzletekkel, illetve vállalatokkal együttműködve ellenőrzőpontok létesítése, ahol karbantartják és megjavítják a kerékpárokat.
- A helyi kerékpáros szervezetek vagy a rendőrség felkeresése, hogy lássák el lopásgátló azonosítókkal a kerékpárokat.
- „Minden nap kerékpáron” túra szervezése a lakosság számára, ahol a résztvevők a hátukra ragasztott poszteren jelezhetik, mekkora távolságot teljesítenek naponta kerékpáron. A poszterekből a túra után kiállítást lehet rendezni.
- A helyi üzlettulajdonosokkal együttműködve program kidolgozása a kerékpárhasználat ösztönzésére.

Gyaloglás

A következőkben felsorolt akciók segíthetnek felhívni a figyelmet a gyaloglás mint közlekedési mód jelentőségére. A javasolt tevékenységek gyorsan megszervezhetők, és nem szükséges hozzájuk állandó változásokat eszközölni. Ettől függetlenül közös céljuk, hogy tartós hatással legyenek a lakosság gondolkodására, és felkeltsék a média érdeklődését.

Gyaloglás és okos ingázás

- A vállalatok ösztönzése arra, hogy jutalmazzák a gyalog munkába járókat például reggelivel.
- A vállalat vezetésével együttműködve találjanak ki egyéb jutalmakat a gyalog munkába járóknak (pénzjutalom, vagy minden nap után, amikor a munkavállaló gyalog megy munkába, plusz két perc szabadság).
- A környékbeli cégeknek javasolni, hogy ajándékkal köszönjék meg az épületeik környezetét tisztán tartó emberek munkáját.
- A cégek tájékoztatása arról, hogyan tudják a parkolóikat úgy kialakítani, hogy a gyalogosok elsőbbséget élvezzenek.
- A cégvezető járja be környező utcákat, és mérje fel, hogy a vállalat épülete(i) gyalogosan milyen könnyen érhető(k) el.
- A környékbeli cégekkel együttműködve közös graffitiltávolítói projekt indítása.
- Tájékoztatás a biztonságos gyalogos-útvonalakról.

Élettel teli utcák

- Annak érdekében, hogy a város döntéshozói is megismerhessék a helyi közlekedési problémákat, szervezzenek sétát, ahol felmérhetők a különböző problémák, mint például a fizikai akadályok, a rossz állapotban lévő járdák, a tilosban parkolás, az illegális személtlerakás stb.
- „Parkolási nap” szervezése (www.parkingday.org), melynek keretében felkéri a városlakókat, hogy arra az egy napra kreatív módon alakítsák át a parkolóhelyeket.
- Faültetés a kevésbé esztétikus utcákban.
- Olyan új övezet kijelölése, ahol 30 km/h a maximális megengedett sebesség.
- A helyi kereskedelmi kamara segítségével bevonni az üzlettulajdonosokat a kampányba.

Kormányzati intézkedések

- Kísérje a közlekedésügyi miniszter iskolába a gyerekeket.
- A közlekedési miniszter találkozzon a szülőkkel és gyermekeikkel a 30 km/h -s övezetben, és beszéljen velük a környéket jellemző gyalogos közlekedési körülményekről.
- A közlekedési miniszter gyerekek jelenlétében adjon át egy új gyaloghidat, gyalogutat vagy egyéb olyan létesítményt, amely a gyalogosokat szolgálja.
- A közlekedési miniszter – lehetőség szerint más kormánytisztviselők társaságában – sétáljon munkába, sétáljon haza a munkából, vagy sétáljon el a vasúti vagy buszmegállóhelyhez stb.
- A belügyminiszter kísérje el a helyi rendőröket a napi járőrözésükre, és segítsen az utcák biztonságának fenntartásában.
- A nemzeti kormányok vessenek ki adót az utcai szemét legfőbb okozóira – műanyag szatyrok, cigarettásdobozok, csokoládépapírok –, az ebből beszedett összeget pedig fordítsák az utcák fenntartásának fejlesztésére.

Természetesen ezeket a tevékenységeket a polgármesterek vagy más helyi döntéshozók is végrehajthatják.

Mobilitásmenedzsment

A mobilitásmenedzsment egyre inkább kulcsfontosságú tényezővé válik az ésszerű és fenntartható városfejlesztés szempontjából. Olyan igényközpontú megközelítést jelent, melynek célja a közlekedési módok használati arányainak megváltoztatása a fenntartható közlekedési módok javára.

A megközelítés egyik legfontosabb eleme az új kapcsolatok kialakítása. Ezért az EURÓPAI **MOBILITÁSIHÉT** alatt a helyi önkormányzatok partnerségre léphetnek iskolákkal és vállalatokkal, hogy iskolai mobilitási terveket, illetve az ingázók közlekedésére vonatkozó terveket dolgozzanak ki.

Nagy hangsúlyt kell fektetni az új, rugalmas közlekedési modellekre: rugalmas útvonalú buszjáratok, az utasok igényeihez alkalmazkodó járatok, közösségi szállítási szolgáltatások, taximesosztás, autómegosztás, P+R szolgáltatások, városi teher- és áruszállítás.

A közlekedési magatartás megváltoztatásához a következő eszközök szükségesek: tájékoztatás, kommunikáció, szervezés, koordináció és népszerűsítés.

Vállalati közlekedési tervek

- A fenntartható ingázás népszerűsítése önkormányzati vagy vállalati hírlevélben.
- A fenntartható vállalatok díjazása – például oklevéllel.
- Támogatni azokat a munkáltatókat, akik aktívak a mobilitásmenedzsmentben, és ezzel jó példát mutatnak.
- Térképeket és akadálymentességi útmutatókat készíteni adott területekhez.
- Személyre szabott utazási tanácsadás a legjobb útvonal megtalálásához, háztól házig.
- Vállalati gyűlés szervezése a mobilitás kérdéskörében.
- Felmérés készítése a közlekedési szokások változásáról.
- Munkavállalói csoportok létrehozása a mobilitással kapcsolatos kérdések megvitatására.
- Mobilitási koordinátor vagy menedzser kinevezése.

Több területet átfogó tevékenységek

- Kerékpáros nap szervezése a munkavállalóknak, ahol megjutalmazzák a kerékpárral bejárókat (rugalmas munkaidő, reggeli, póló, élőzene, zuhanyzó, masszázs, a kerékpár lopásgátló azonosítóval történő ellátása stb.).
- (Országos) „Telemunka Nap” szervezése informatikai szolgáltatókkal és cégekkel együttműködve.
- Egy ismert helyi személyiség nyilatkozzon arról, hogy kerékpárral, gyalog vagy közösségi közlekedéssel jár dolgozni.
- Megjutalmazni azt a céget, amely a legtöbb erőfeszítést tette a fenntartható mobilitás megteremtése érdekében.
- Céges fenntartható közlekedési nap szervezése: a munkavállalók aznap gyalog, kerékpárral, közösségi közlekedéssel vagy telekocsival menjenek dolgozni.
- A havibérlettel rendelkező rendszeres ingázók megjutalmazása.
- Autójukkal a dugóban rekedt sofőröknek „stresszlabdákat” osztani.

- A „Kerékpárosbarát munkahely” cím odaítélésének bevezetése.
- Telekocsi-kezdemenyezés bemutatása/bevezetése több cég bevonásával.
- A cégek felkérése, hogy ajánlanak fel jutalmat a kerékpáros munkavállalóknak.
- Vállalati közlekedési tervek – próbáljanak ki új intézkedéseket az EURÓPAIMOBILITÁSI-HÉT során.

Fenntartható városi közlekedési tervek

Az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT kiváló lehetőség a városi közlekedési tervek iránti érdeklődés felkeltésére. Az EMH egyik napját ezért a következő programoknak lehet szentelni:

- Kiállítás szervezése, ahol bemutatják a város lehetséges közlekedésfejlesztési forgatókönyveit, valamint egy már jóváhagyott tervet is.
- Konferencia szervezése a város közlekedési terveinek megvitatására.
- Lakossági fórumok szervezése a városi közlekedés megvitatására.
- A városi közlekedési terv bizonyos intézkedéseit bemutatni/kivitelezni (új buszközlekedési útvonalak, új P+R létesítmények, kerékpárutak, környezetbarát ingázási megoldások, mobilitási központok stb.), és konkrét információkkal szolgálni ezekről az innovatív megoldásokról.

Felelős autóhasználat

Az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT célja nem csupán az, hogy népszerűsítse a fenntartható közlekedési módokat, hanem az is, hogy ösztönözze a felelős autóhasználatot. Így azok is hozzájárulhatnak a fenntarthatóbb városi környezet létrehozásához, akiknek bizonyos esetekben mindenképpen autóval kell közlekedniük.

A következő felsorolásból is látható, hogy sokféle tevékenységgel tehetünk az ügyért. Ide tartozik például az óvatos és biztonságos vezetés népszerűsítése, hogy a nem autóval közlekedőket a lehető legkevésbé zavarják az autósok; az autós közlekedésből származó károsanyag-kibocsátás csökkentése (ami közvetlen hatással van az éghajlatváltozásra és a levegő minőségére); valamint az egy autóra jutó utasok számának növelése.

Fontos ismét megjegyezni, hogy a felsorolt tevékenységek megszervezése nem kizárólag az önkormányzat feladata, hanem különböző helyi partnerek is részt vehetnek benne.

Üzemanyag-takarékosság

- Az autószalonok vagy autógyárak felkérése, hogy hozzanak létre bemutatótermet az alacsony fogyasztású autók bemutatására.
- Az autósiskolák felkérése, hogy indítsanak olyan tanfolyamokat is, ahol a résztvevők az üzemanyag-takarékos vezetést tanulják meg.
- Az üzemanyag-takarékos vezetés népszerűsítése a hivatásos gépjárművezetők körében (iskolabusz-vezetők, taxifőőrök, vállalatok és intézmények sofőrjei stb.).
- A helyi üzemanyag-töltő állomásokat célzó kampány indítása azért, hogy ösztönözzék az autóvezetőket a keréknyomás rendszeres ellenőrzésére (a 0,4 bar alatti nyomás 10%-kal növeli a fogyasztást).

„Pihentesse az autóját”

- Olyan versenyek rendezése, ahol az autóhasználók egy meghatározott időre leadják a jogosítványukat, cserébe pedig közösségi közlekedési bérletet kapnak az adott időszakra.
- Teherkerékpárok kiállítása és/vagy bemutató szervezése a kerékpárral történő áruszállításról.
- A „Mindennapi kerékpárosok” mutassák be a napi programjukat, és osszák meg tapasztalataikat a gyerekek szállításáról és az áruszállításról, illetve adjanak kirándulási és öltözködési tanácsokat.
- „Autóvezetői etikai kódex” kiadása a fent említett és egyéb témákról: üzemanyag-takarékosság, zajcsökkentés, szervizelési tanácsok (zajcsillapító kerekek, innovatív olajsűrők stb.), a vízfelhasználó autósok összegyűjtése egy listába, parkolási zónák stb.
- A helyi rádió a közlekedési információkban hívja fel a vezetők figyelmét a DO THE RIGHT MIX kampányra, és javasolja számukra az egyéb közlekedési eszközök igénybe vételét, ha el akarják kerülni a közlekedési dugókat.

Telekocsi és autómegosztás

- Az „Okos autóhasználat” népszerűsítése autómegosztási és telekocsi-megoldások bemutatásával.
- Azok a helyi vállalkozások, amelyek autómegosztási rendszert vezettek be, tartsanak beszámolót a tapasztalataikról.
- Ha még nem működik semmiféle autómegosztási rendszer a városában, indítsanak felmérést az EURÓPAI MOBILITÁSI HÉT alatt, hogy megtalálják egy jövőbeli program potenciális résztvevőit.
- A helyi autómegosztási rendszerben részt vevő lakosok számoljanak be tapasztalataikról (cikk és interjú a helyi újságban stb.).
- Telekocsi-szervező rendszer létrehozása.

Parkolás

- Új parkolási vagy parkolási tilalom alá eső zónák létrehozása.
- Keményebb fellépés a szabálytalanul parkolókkal szemben.
- Tájékoztatás a parkolási szabályokról.

Felelős ingázás autóval

- Elektromosautó-teszt nap szervezése.
- Rugalmas munkaidő bevezetése az utak csúcsidei telítettségének csökkentése érdekében.
- A legjobb (a bejáratához legközelebbi) parkolóhelyek fenntartása a telekocsit használók számára.
- A telekocsival közlekedőknek vészhelyzet esetén garantált hazautazási lehetőséget biztosítani.
- Az autóparkolót áthelyezni az épület bejáratától távolabbra.
- Felmérni a telephely bejáratánál, hogy hányan változtattak közlekedési szokásaikon, és a figyelemre méltó eredményeket nyilvánosságra hozni.

Környezetbarát járművek

- Környezetbarát járművek bemutatása a felelős autóhasználatról szóló rendezvényeken (akár országos szintű együttműködéssel), főként elektromos, hibrid, gázüzemű (NGV), cseppfolyós földgáz-meghajtású (LPG) és biogáz-meghajtású járművek bemutatása.
- Kiállítások és bemutatók szervezése, ahol a lakosság megnézheti és kipróbálhatja a környezetbarát járműveket.
- Ellenőrizni, hogy a polgármester tud-e az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT során vagy legalább annak egy napján elektromos járművel járni, ezáltal a televízió, a rádió és az újságok figyelmének felkeltése az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT üzenetei és a környezetbarát járművek által kínált megoldások iránt.
- Megbeszéléssel egybekötött reggeli szervezése a környezetbarát járművek szövetségeinek képviselői és köztisztviselők részvételével annak megvitatására, hogy hogyan lehetne környezetbarát városi járművek részarányát növelni, és ez milyen pozitív hatásokkal járna a különböző felek számára.
- Áruszállításra fenntartott helyek kijelölése. Az autómentes övezet(ek)en kívül létrehozni egy platformot vagy parkolót, ahova az üzletekbe szállítandó áruk érkeznének. Innen környezetbarát járművek szállítanák az árukat az üzletekbe.
- Árukiszállítási szolgáltatást bevezetni környezetbarát járművekből álló flottával. Legyen lehetőség rá, hogy a megvásárolt árukat kérésre egy megfelelő parkolóba szállítsák.

Szabadidő és vasarlas: hatékonyan és ésszerűen

A bevásárlásra vagy kikapcsolódásra alkalmas helyszínek számos különböző módon megközelíthetők fenntartható közlekedéssel is. Ez városon belül nemcsak a személy-, hanem az áruszállításra is igaz: a brüsszeli Vrije Egyetem tanulmánya és a Cyclelogistics projekt során szerzett tapasztalatok alapján az európai városokba szállított áruk 50-70 százaléka (teher) kerékpárral is mozgatható lenne. Ez a téma alkalmas helyi társulások kialakítására, mivel a partnereknek egyben saját szolgáltatásaik népszerűsítésére is lehetőséget teremt.

Fedezze fel a várost

Ösztönözzék a lakosságot arra hogy más nézőpontból is felfedezzék a várost. A szabadidős tevékenységek alkalmat adnak arra, hogy biztonságos módon felfedezzük a várost, és megismerjük egy másik, nyugodtabb, autó nélküli arcát.

- Különjáratok indítása a város felfedezésére.
- Idegenvezetőket vagy túraegyleteket felkérni városnéző túrák szervezésére.
- Gyalogosokat célzó rendezvények szervezése sportszaküzletek, iskolák, szervezetek stb. együttműködésével.
- Olyan szállodai kulcsok vagy kártyák, amelyekkel a közösségi közlekedés, illetve kerékpár-bérlési és autómegosztási szolgáltatás is igénybe vehető.

Ünnepi multságok

- Egyesületek, oktatási intézmények, élelmiszer-ipari vállalatok stb. felkérése ingyenes reggeli vagy egy nagyszabású piknik megszervezésére ebéd- vagy vacsoraidőben.
- Ingyenes koncertek, szabadtéri előadások, utcai performanszok, művészek, bohócok stb. szervezése közterületekre.
- Üzenőfalat felállítani a főtéren, ahol a lakosok megoszthatják a véleményüket.
- Helyi sportegyesületek és/vagy sporteszközökre szakosodott üzletek vagy cégek felkérése utcai bemutatók tartására: futball, kosárlabda, (strand-)röplabda, gördeszka, görkorcsolya stb.
- Különleges közlekedési módok biztosítása, például: lovashintó, turistavonat, napenergiával működő hajó stb.

Üzletek bevonása

Lehetséges, hogy egyes üzletlajdonosok nem fognak örülni az autómentes övezetek kialakításának. Ezért külön oda kell figyelni arra, hogy már az autómentes övezetek kialakításának korai szakaszában bevonjuk őket a folyamatba.

- Az üzletlajdonosokat személyre szabott hivatalos dokumentumban kell értesíteni, hogyan tudják megközelíteni a belvárost.
- A busz-, villamos- vagy metrómegállókat nevet összekapcsolni a közel eső üzletekkel.
- Belvárosi üzletek hirdetésének elhelyezése az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT reklámtermékein, például az üzletek logóinak elhelyezése az autómentes terület térképén, az üzletek megemlítése a rádióban az autómentes nap bejelentésekor, utcai bannerek kihelyezése stb.
- Áruszállításra fenntartott helyek kijelölése, ahonnan környezetbarát járművek szállítanak az árut az üzletekbe.
- Árukiszállítási szolgáltatást bevezetni környezetbarát járművekből álló flottával.
- „Zéró károsanyag-kibocsátású szállítási szolgáltatás” indítása. Ehhez egy olyan árufelvételi/-leadási pont létrehozása, ahol mindig van személyzet. A stand hűtőládákkal is el lenne látva, ahol a mélyfagyasztott árukat lehet tárolni. Az üzletek és a vásárlók közötti kapcsolatot egy teherkerékpár-flotta biztosítaná.
- Közösségi közlekedésre érvényes jegyek szétosztása az üzletekben az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT előtt és alatt.
- A városközpontban található üzleteket nyereményjáték szervezésére felkérni; a nyeremények az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTHEZ kapcsolódnának (kerékpárok, görkorcsolyák stb.).
- Arra ösztönözni az üzletlajdonosokat, hogy foglalják el az autók kitiltása után felszabadult közterületeket. Teraszt építhetnek, vagy az utcán is árulhatják a termékeiket. Mindazonáltal ügyeljének arra, hogy az EMH ne változzon át nagyszabású marketingcélú eseménnyé.

Mobilitás és egészség

Az európai utakon közlekedő autók száma folyamatosan növekszik, ami a városlakók életminőségének csökkenését hozza magával (zaj- és levegőszennyezettség, balesetek, stressz stb.).

A közlekedés egészségre gyakorolt hatásai az egész lakosságot érintik, és különösen veszélyesek a gyerekekre és idősekre nézve. A közlekedés emberi egészségre gyakorolt hatásai közismertek, a közlekedés zajterhelése által kiváltott stressztől kezdődően egészen a légúti és a szív- és érrendszeri megbetegedésekig.

A helyi egészségügyi szolgáltatók, egészségbiztosítók, orvosi és sportszervezetek megfelelő partnerek lehetnek a mobilitási és egészségügyi tevékenységek szervezésében.

Környezeti ártalmak

A helyi hatóságoknak fel kell lépniük annak érdekében, hogy a lakosokat a zaj- és a légszennyezés káros hatásaitól megóvják. Rendkívül fontos, hogy oktatási tevékenységeket szervezzenek ezekről a témákról.

- Felkérni a levegő minőségét ellenőrző hálózatot, a környezetvédelmi és/vagy energiaügyi ügynökségeket (EEA, IEE), zajfelmérő központokat (INCE, CIDB), hogy rendezzenek bemutatót a lég- és zajszennyezés állapotáról.
- Felkérni a rendőrséget és/vagy az autók műszaki állapotáért felelős központokat, hogy végezzék el a járművek légszennyezési vizsgálatát a parkolóban.
- A levegő minőségét figyelő rendszerek működésének és az adatok helyes értelmezésének bemutatása példákon keresztül.
- A zaj- és légszennyezés csökkentését célzó tevékenységeket szervezni.

A gyaloglás és kerékpározás pozitív hatásai

Különböző kutatások bebizonyították, hogy azok a munkavállalók, akik elegendő testmozgást végeznek, nem csak egészségesebbek, hanem jobb teljesítményt is nyújtanak, és ritkábban mennek betegszabadságra. Többféle tevékenység is szervezhető:

- Egészségbiztosítók meghívása, akik tájékoztatást adnak a rendszeres testmozgás pozitív egészségügyi hatásairól, valamint a kevés testmozgás egészségügyi kockázatairól és gazdasági hatásairól. Abban is segíthetnek, hogyan lehet a testmozgást a napi rutin részévé tenni.
- Beszélgetést szervezni orvosok részvételével, akik elmondják, milyen lehetséges káros hatással lehet a közlekedés az egészségre.
- Egy kórház vagy orvosok felkérése, hogy végezzenek díjmentes egészségügyi vizsgálatokat (pl. vérnyomás-ellenőrzés, vérkeringés-vizsgálat, súlymérés, csontsűrűség-vizsgálat stb.), ezzel is ösztönözve az egészségtudatosságot.
- Sportszervezetek felkérése tevékenységük bemutatására.
- Sportszervezetek, vállalatok, iskolák stb. felkérése versenyekben, sportversenyekben, váltóversenyekben való részvételre.
- A megfelelő szervezetek felkérése olyan játékterek létrehozására, amelyek testmozgásra és sportolásra ösztönzik a gyerekeket.
- Az „egészségügyi sétákat” szervező csoportok felkérése, hogy tartsanak bemutatókat a gyaloglás népszerűsítése érdekében.
- Vegyen rész az egészségügyi miniszter vagy az egészségügyért felelős alpolgármester egy ilyen „egészségügyi sétán”.

- Bemutatni azokat a már meghozott vagy tervezett intézkedéseket, amelyek javítanak a gyalogosok és kerékpárosok helyzetén (forgalomcsökkentés, gyalogos övezetek, új és közvetlen kerékpárutak és járdák stb.).
- Fitneszóra szervezése (az egészségbiztosítókkal együttműködve).

Zöldutak

A zöldút egy „kizárólag nem-motorizált helyváltoztatásra tervezett, integrált módon kiépített út, amely egyszerre javítja a környező területeken lakók életminőségét és a környezet általános állapotát. Ezeknek az utaknak megfelelő szélességűeknek és dőlésszögűeknek kell lenniük, valamint elég jó állapotban kell lenniük ahhoz, hogy egyszerre legyenek felhasználóbarát utak, és testi állapottól függetlenül mindenki minimális kockázattal használhassa ezeket.” (Lille Declaration [Lille-i Kiáltvány], 2000. szeptember 12.)

A zöldutakhoz kapcsolódó programoknak az a célja, hogy újabb ilyen utak létesüljenek, és jobban megismerhessék őket az emberek.

A zöldutak általános ismeretségének növelése

- Önkormányzati képviselők részvételével séták, biciklitúrák vagy piknikek szervezése a létező vagy (megfelelő elővigyázatossággal használható) nem hivatalos zöldutakra. Több közösség is központi helyszíneként használhatja a zöldutakat:
 - Mozgáskorlátozottak, idős emberek stb.
 - Művészek, sportolók, politikusok, helyi hírességek stb.
 - Használtkerékpár-kereskedők.
 - Média és újságírók.
- Használják a zöldutakat szabadtéri osztályteremként, ahol matematikát, földrajzot, helytörténetet, természetismeretet lehet tanítani.
- Önkéntes csoportok szervezése a zöldutak rendbetételére.

Zöldutak: utazás összhangban a természettel

- A zöldutak gyakran párhuzamosan futnak vasúti sínpárok, vízi közlekedési útvonalakkal, vagy erdőn és természetvédelmi övezeteken haladnak keresztül.
- Ennek következtében kiváló lehetőséget biztosítanak arra, hogy vezetett túrák vagy a helyi vegetációval kapcsolatos kiadványok keretében megismertessék az emberekkel a helyi természeti értékeket.
- A helyi természeti értékek bemutatása a zöldutak mentén található jellegzetességek megőrzésével is lehetséges.

A helyi vagy regionális önkormányzat hozzájárulása

Ahol már léteznek zöldutak:

- Biztonságossá tenni az utak és zöldutak kereszteződéseit.
- Gondoskodni az iskolákba és más szolgáltatási területekre vezető utak biztonságáról.

- Olyan iskolai vagy vállalati utazási rendszerek kialakítása, amelyek a helyi zöldúthálózat nyújtotta lehetőségeket is kiaknázzák.
- A zöldutakat népszerűsítő kezdeményezések közzététele.
- Egy zöldút vagy zöldútszakasz kijelölése és átadása.
- A zöldutak mentén létrehozott létesítmények átadása: kerékpáros *pihenőhelyek*.

Ahol még nem léteznek zöldutak:

- A zöldutak létesítésére irányuló projektek népszerűsítése a lakosság körében.
- Telekvásárlás zöldutak létrehozása érdekében, zöldútszakaszok átadása, helyi zöldúthálózat kiépítése.
- Szponzorok keresése új zöldutak létesítésére.

Az Európai Zöldút Szövetség (European Greenways Association, EGWA) weboldalán térképen is meg lehet nézni, hol vannak zöldutak: www.aevv-egwa.org

ÁLLANDÓ INTÉZKEDÉSEK

A részt vevő helyi önkormányzatoktól azt kérjük, hogy „hozzanak legalább egy új állandó rendelkezést, amely hozzájárul a személygépkocsiról a környezetbarát közlekedési módokra történő áttéréshez.”

Ezeknek az intézkedéseknek nem kell feltétlenül költségesnek lenniük. A lényegük inkább annak hangsúlyozása, hogy a város elkötelezett a fenntartható városi közlekedés iránt. Néhány lehetséges állandó intézkedés:

Kerékpáros létesítmények

- A kerékpárút-hálózat és a hozzá kapcsolódó létesítmények fejlesztése (bővítések, felújítás, kitéblázás, kerékpártárolók, zárok stb.).
- Közösségi kerékpárok telepítése vagy kerékpár-megosztási rendszer létesítése.

Gyalogosterületek

- Új gyalogosutak létesítése vagy a már meglévők kibővítése.
- Az infrastruktúra fejlesztése: gyaloghidak, járdák, gyalogátkelőhelyek, közvilágítás stb.
- Közterek újraosztása vagy gyalogosítása.

Közösségi közlekedési szolgáltatások

- A közösségi közlekedési hálózat fejlesztése és bővítése (buszsávok, új megállók, új járatok, csak a közösségi közlekedés számára elérhető területek stb. létrehozása).
- Járatsűrűség növelése, gyorsjáratok bevezetése stb.
- Környezetkímélő járművek beszerzése a közösségi közlekedés gépjárműflottájába.
- Mobiljegyrendszer és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások bevezetése.
- Integrált szolgáltatások bevezetése a különböző közösségi közlekedési módok számára.

Forgalomcsökkentő intézkedések és forgalom elől elzárt területek

- Az iskolák környékén sebességkorlátozás bevezetése.
- A szabadtéri parkolók számának csökkentése.
- P+R állomások létrehozása.
- Állandó behajtási korlátozások bevezetése a városközpontokban.

Akadálymentesítés

- Akadálymentesítési tervek indítása.
- A mozgáskorlátozottak számára szükséges létesítmények létrehozása.
- Építészeti akadályok eltávolítása.
- A járdák kibővítése és a magasságuk csökkentése.
- Taktilis (a vakok közlekedését megkönnyítő) járdák és rámpák létesítése.
- Hangosbeszélővel ellátni a közlekedési lámpákat.

Új járműhasználati és -tulajdonosi formák

- Online autómegosztási és telekocsirendszer indítása.
- Felelős autóhasználat népszerűsítése (takarékos vezetés stb.).
- Környezetbarát és környezetkímélő járművek használata.

Teherszállítás

- Új szabályozások a teherszállításban.
- Környezetbarát és környezetkímélő járművek használata.
- Új rakodóterületek létrehozása a teherszállítás számára.

Mobilitásmenedzsment

- Iskolába és munkába járásra kidolgozott tervek kivitelezése.
- Mobilitási központok és információszolgáltatási rendszer létrehozása.
- Oktatási anyagok kidolgozása.
- Városi közlekedési tervek kidolgozása az érintett helyi szereplők bevonásával.
- Bónuszok és ösztönző programok a munkáltatóknál.
- Az üzleti vagy közösségi területek elérésének javítása.

AUTÓMENTES NAP

A városban egy vagy több autómentes övezet is kijelölhető. Ezek a területek a nap nagy részében el lesznek zárva a gépjárműforgalom elől. Kizárólag gyalogosok, kerékpárosok és közösségi közlekedési vagy környezetbarát járművek (LPG, NVG, elektromos stb.) használhatják őket. Ha több ilyen övezetet is kijelölnek, ezeket gyalogutakkal köthetik össze. Az autómentes övezet(ek)et pufferzónákkal érdemes kiegészíteni, ahol megfelelően tájékozódhatnak az autósok.

Az autómentes övezet(ek) helyét és méretét alapos megfontolás után, a helyi sajátosságok figyelembevételével kell kijelölni. Ezekhez a következő intézkedéseket és szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- Egyes témák szemléltetése (pl. zajszennyezés, levegőminőségi mérések stb.).
- A tervezett intézkedések bemutatása vagy kipróbálása (pl. gyalogosoknak fenntartott övezet létrehozása).
- Konkrét célcsoportokra (pl. gyerekek) irányuló tevékenységek szervezése.
- A kijelölt övezetben tevékenykedő szervezetek hozzájárulhatnak az Autómentes Naphoz saját programjaikkal (gasztronómiai vagy sportprogramok).
- Az övezet látogatóinak száma egy „normál” napon és az Autómentes Napon érkező látogatók várható száma.
- A környező területeken szükséges lesz parkolók létrehozása.
- Az egyes autómentes övezetek összeköttetése.

Akadályok és ellenőrzőpontok

Az autómentes övezet(ek)be történő behajtást ellenőrizni kell, és akadályok felállítása is szükséges. Ehhez a következő szervezetek segítsége szükséges:

- A helyi közúti és/vagy városi közlekedési hatóság.
- A nemzeti és/vagy helyi rendőri erők.
- A helyi önkormányzat munkatársai: az önkormányzati dolgozók bevonása révén az egész önkormányzat részt vesz szervezésben, amivel a belső kommunikációt is ösztönözzük.

Kivételek a behajtási tilalom alól

Rövid listát kell összeállítani a behajtásra jogosult járművekről. A környezetbarát járművek mellett (LPG, NGV, elektromos stb.) behajtási engedélyt kaphatnak az egészségügyi dolgozók, a mozgáskorlátozottak és a sürgős javítási feladatokat ellátók.

A vészhelyzeti szolgálatok (rendőrség, tűzoltóság, mentők), valamint az elektromos vagy gáz-művek dolgozói automatikusan jogosultak a behajtásra.

A felsorolt eseteken kívüli engedélyigényléseket az önkormányzat illetékes osztályának kell benyújtani. A kivételes behajtási engedélyek kiosztását minimalizálni kell.

Az autómentes övezet(ek) lakói

Az autómentes övezet(ek) lakóit előzetesen fel kell kérni arra, hogy már az eseményt megelőző napon távolítsák el autóikat az utcákról. Az is lehetséges, hogy speciális parkolókat kell létesíteni, illetve szerződést kötni a parkolók üzemeltetőivel erre az egy napra.

Alternatív megoldásként felmerülhet, hogy a helyi lakosok kihajtanak az autómentes övezetből, és csak egy meghatározott időpont után hozhatják vissza az autót. Erre az időre az autóikat egy külső parkolóban kell hagyniuk.

Áruszállítás az autómentes övezet(ek)be

Az általános feltételeknek megfelelően ki kell jelölni azt az időpontot, ameddig engedélyezett az áruszállítás az autómentes övezet(ek)be. Egy rakodózónát lehet létrehozni azon kereskedők

számára, akikhez napközben érkezik új szállítmány. Az árut onnan környezetbarát járművek vagy teherszállító kerékpárok fogják továbbítani az autómentes övezetben található üzletbe.

Közösségi közlekedés

Annak érdekében, hogy a lakosok számára rendelkezésére álljanak alternatív és hatékony közlekedési módok, a következő intézkedéseket lehet hozni:

- Nagyobb járatsűrűség.
- Jobb hozzáférés a mozgáskorlátozottak számára.
- Kedvezményes vagy ingyenes közlekedés.
- Célzott intézkedések bevezetése: kombinált parkoló- és buszjegyek vagy busz- és vonatjegyek; a vonaljegyért járó kedvezmények mozikban, uszodákban stb.

Továbbá érdemes ingajáratokkal összekötni a városközpontot a parkolókkal vagy a kiemelt útvonalakat (városnéző túra útvonalát, körgyűrűket stb.).

Környezetkímélőbb járművek

Az LPG- vagy NGV-üzemű és elektromos járműveket a következőkre lehet használni az autómentes övezet(ek)ben:

- Áruszállítás üzletek és/vagy vásárlók részére.
- Egyedi kérések, amelyeket egyénileg kell intézni a belépési pontokon, parkolóknál stb.
- A helyi lakosok és/vagy fogyatékkal élők.

Kerékpárosok

- A helyi kerékpáros klubok és szervezetek bevonása.
- Különleges hangsúly a teherkerékpárokon.
- Kerékpárkölcsonzó pontok létrehozása a P+R létesítmények, vasútállomások, buszmegállók stb. közelében.
- Busz- vagy parkolójegyek kombinálása kerékpárkölcsonzással; slusszkulcsért vagy forgalmi engedélyért ideiglenesen kerékpárt adni stb.
- Személyzet által felügyelt, fedett kerékpármegőrző létesítmények.
- Biztonságos, megfelelően kijelölt kerékpárutak az autómentes övezet(ek)en kívül, lehetőleg elkülönített infrastruktúrával.

P+R (park & ride) létesítmények

A lakosokat arra kell ösztönözni, hogy szálljanak ki az autójukból, és használják a közösségi közlekedést. Ehhez szükség van az elővárosokba telepített, biztonságos P+R létesítményekre. Ezeket a parkolókat felügyelő személyzettel kell ellátni, nyitvatartási idejüket pedig az Autómentes Naphoz kell igazítani. A létesítmények használata lehet ingyenes vagy fizetős (pl. kombinált parkoló- és buszjegy vagy parkoló- és kerékpárjegy). Az olyan parkolók esetén, amelyek nem a közösségi közlekedési útvonalak közelében találhatók, külön ingajáratokat kell létrehozni.

Kényelmi parkolók

Különleges parkolókat kell kialakítani az autómentes övezet(ek)hez közel azok számára, akiknek muszáj használniuk az autójukat. Ezeket arra lehet használni, hogy valakit kitegyenek, rövid időre (kevesebb mint 1 órára) leparkoljanak, továbbá autómegosztáshoz, áruszállításra stb. Nem hosszú távú parkolási lehetőségként szolgálnak; napközben személyzetről is gondoskodni kell. Ingajaratok szervezhetők az ilyen jellegű parkolók és a városközpont között.

A helyi lakosok számára fenntartott parkolók

A helyi lakosok számára külön parkolókat kell biztosítani. Ezeket az autómentes övezet(ek)en belül vagy ahhoz közel kell kijelölni (és csak az esemény előtt és után lehetnek hozzáférhetők). Tehát csak az Autómentes Napot megelőző és az azt követő napon szabad nyitva lenniük. Itt kedvezményes parkolási díjakat lehet itt alkalmazni, amivel a lakosok arra ösztönözhetők, hogy egész napra otthagyják az autójukat. A részleteket a parkolók üzemeltetőivel kell megszervezni.

TÁJÉKOZTATÁS ÉS KOMMUNIKÁCIÓ

Minden szükséges kommunikációs eszköz ingyenesen elérhető a <http://emh.kormany.hu/> weboldalon. Emellett feliratkozhat az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT hírlevelére, illetve az alábbiakban felsorolt közösségi médiacsatornákon keresztül is tájékozódhat a napi aktualitásokról.

- www.facebook.com/EuropeanMobilityWeek
- <https://twitter.com/mobilityweek>
- www.youtube.com/user/europeanmobilityweek
- www.flickr.com/photos/europeanmobilityweek

A Kézikönyv mellett a következő kiadványok érhetők el online (illetve néhány nyomtatott formában is):

- Tematikus útmutató
- Brosúra
- Szórólap
- Kampányvideó
- Karta
- Bevált gyakorlatok útmutatója
- Kommunikációs eszközök vizuális útmutatóval és kulcsfontosságú grafikai anyagokkal (Edgar illusztrációk, logók, sablonok stb.)

Minden kommunikációs anyag elérhető angolul. A Tematikus útmutató, a Szórólap, a Kampányvideó és ez a Kézikönyv az EU mind a 22 hivatalos nyelvén elérhető.

A Nemzeti Koordinátorokat megkérjük, hogy dolgozzanak ki további hasonló eszközöket. A korábbi évek tapasztalatai azt mutatják, hogy azok a sajtóanyagok, amelyek ismertetik az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTET és az országos programokat, illetve minden partnervárost egyoldalas leírással mutatnak be, nagyon hasznosak lehetnek.

Helyi tájékoztatás és kommunikáció

A helyi önkormányzatok biztosítaniuk kell, hogy a lakosság több forrásból is hozzájuthasson az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTTTEL kapcsolatos információkhoz. Az uniós szintű szinergia megteremtése érdekében, és hogy az emberek egy igazi globális mozgalom részeseinek érezhessék magukat, mind a nyomtatott, mind az online kommunikációnak tükröznie kell az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT egyedi vizuális identitását.

Kiemelten fontos, hogy az összes résztvevő helyi önkormányzat egységes kommunikációval és könnyen érthető üzenetekkel szólítsa meg az EMH célcsoportjait.

Közösségi média

A közösségi média eszközei, mint például a Facebook, Twitter, YouTube, Vimeo, Flickr, Instagram, LinkedIn stb. lehetővé teszik, hogy több ezer embert szólítsunk meg közvetlenül, és népszerűsítsük tevékenységeinket. Amikor a közösségi médiát használjuk, érdemes szem előtt tartani az alábbi irányelveket:

- Csak a célközönség számára releváns tartalmakat osszon meg.
- Ha olyan tartalommal találkozik, amelyek téves információkat tartalmaznak, nyugodtan helyesbítse őket, de ezt mindig udvariasan és tisztelettel tegye. Mindenképpen válassza külön a tényeket a saját véleményétől.
- Fontos az információ terjesztése és az interakció a célközönséggel. Meg lehet említeni a partnerszervezetek, támogatók és kollégák sikereit is.
- Csak tartalmas és tisztelettelitiszteletteljes hangvételű bejegyzéseket tegyen közzé. Amennyire lehetséges, saját szakterülete megismertetésére koncentráljon.
- Ne tegyen közzé kéretlen hirdetéseket vagy sértő bejegyzéseket.
- A bejegyzések minőségét kétszer is ellenőrizze a közzététel előtt. Használja a helyesírás-ellenőrző funkciót, és ellenőrizze a megosztott hivatkozásokat. Ha hibát vétett, kezelje őszintén: ismerje el, és javítsa ki.
- Ne mondjon semmi olyat a közösségi hálón, amit nem szívesen látna a médiában, vagy amiről nem szívesen magyarázkodna a családja vagy a főnöke előtt.
- Ne ígérjen meg olyan intézkedéseket, amelyekre nincs felhatalmazva.
- Ne töltsön le és ne telepítsen olyan szoftvereket, amelyeket közösségi oldalakon talál.

Tájékoztató levelek

A következő tájékoztató leveleket lehet kiküldeni az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT előtt a célcsoportok értesítésére:

- A polgármester levele az összes helyi lakosnak.
- Külön levél minden „érzékeny” célcsoportnak (üzlettulajdonosok, vállalkozások, az autómentes övezet(ek) lakói stb.), hogy értesüljenek az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTRŐL, és részt is vehessenek benne.

Információs dokumentumok

Ahhoz, hogy az összes lakos értesüljön az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTRŐL, és elinduljon egy közös vita a városi közlekedésről, az akadálymentességről és a biztonságról, különböző dokumentumok kidolgozása és terjesztése szükséges:

- Egy összefoglaló dokumentum, amely bemutatja az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT technikai aspektusait. Ezt a dokumentumot az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT előtt és annak során kell osztogatni a közterületeken.
- Melléklet az önkormányzat lapjához vagy annak egy különszáma.
- A célcsoportokra szabott egyedi anyagok.
- Helyi sajtókönyv, amelyet az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT előtt kb. egy héttel rendezett sajtókonferencia idején lehet megküldeni.

Belső kommunikáció

A sikeres belső kommunikációhoz a következők szükségesek:

- A siker érdekében be kell vonni az önkormányzati dolgozókat az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT megszervezésébe.
- Lehetővé tenni az önkormányzati dolgozók számára, hogy népszerűsíthessék az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTET és a városi mobilitás új formáit.
- Arra kell biztatni az önkormányzati dolgozókat, hogy a jövőben többször éljenek a fenntartható közlekedési módok kínálta lehetőségekkel.
- Zöld ingázási terv indítása, amely kifejezetten az önkormányzati dolgozókat célozza meg.

Az önkormányzati dolgozók mozgósítása

Sok önkormányzati dolgozóra lesz szükség (ha megoldható, önkéntes alapon) a telefonhívások fogadásához, a lakosság informálásához (hoszteszként, szervezőként stb.), az autómentes övezet(ek)re behajtók ellenőrzéséhez, a parkolók őrzéséhez az Autómentes Napon, a tervezett tevékenységek lebonyolításához stb.

Belső mobilitási terv

Az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT megszervezésében való részvételen túl az önkormányzati dolgozóknak jó példával kell szolgálniuk. Ezért arra kell őket bátorítani, hogy vegyenek részt az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT keretében megrendezett tevékenységekben. Ennek érdekében belső mobilitási tervet kell kidolgozni, és előkészítő gyűléseket kell tartani. A közösségi közlekedési szolgáltatókat, valamint a kerékpárkölszönzőket is meg lehet keresni, hogy biztosítsák az alternatív közlekedési módok elérhetőségét. Külön oda kell figyelni az iskolák és az önkormányzati tulajdonú vállalatok mobilitási terveire.

AZ ELÉRT EREDMÉNYEK MÉRÉSE ÉS KIÉRTÉKELÉSE

A helyi önkormányzatoknak heti és éves szinten egyaránt mérniük kell az eredményességet, hogy le lehessen vonni a megfelelő következtetéseket. A méréseknek ki kell terjedniük a választott közlekedési formákra, a levegő minőségére, a zajszintre és a forgalom áramlására, illetve a lakosság véleményére.

A forgalom áramlása és a közösségi közlekedési eszközök kihasználtsága

A következőket az autómentes övezet(ek)en kívül és belül is mérni kell: a közösségi közlekedést használók száma, a gépjárművek, kerékpárosok és gyalogosok száma, valamint a parkolók kihasználtsága.

Ezeket több napon át kell mérni ahhoz, hogy megfelelő összehasonlító elemzést lehessen végezni. A helyi közúti és/vagy városi közlekedési hatóság általában tud technikai és logisztikai segítséget nyújtani a mérésekhez.

A levegő minősége

Fix és mozgó szenzorok telepítése az autómentes övezet(ek)ben és azokon kívül a levegőminőség több napon át történő mérésére. Annak érdekében, hogy valós képet kapjunk a levegő minőségének változásáról, a méréseket a hét azonos napján, hasonló időjárási körülmények mellett kell végezni.

A saját mérőműszerekkel nem rendelkező, az EURÓPAIMOBILITÁSIHÉTEN részt vevő városok próbáljanak meg a nem részt vevő városoktól vagy a fölös készletekkel rendelkező városoktól ilyen típusú műszereket kölcsönkérni.

Zajszint

Zajszintmérő eszközöket az autómentes övezet(ek)en kívül és belül is fel kell állítani, hogy fel lehessen mérni a korlátozás zajszintre gyakorolt hatását. Több napon át kell a méréseket végezni ahhoz, hogy megfelelő összehasonlító elemzést lehessen végezni. Különböző szervezetek (pl. a helyi egészségügyi hatóság) hasznos tanácsokat adhatnak a mérési módszertan kialakításában.

Közvélemény

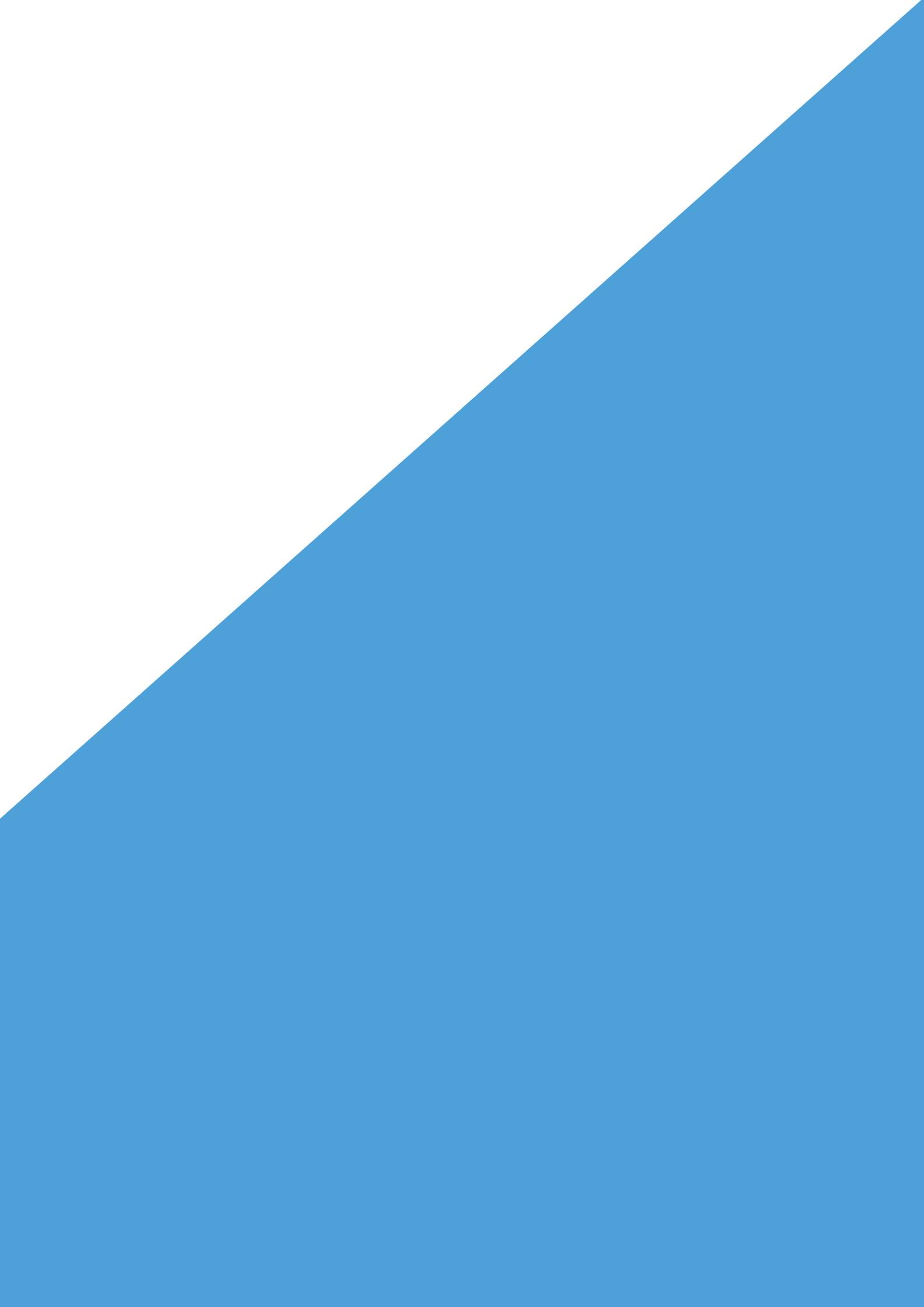
Célzott felméréseket lehet végezni különböző célcsoportok körében:

- A város/település lakói.
- Az autómentes övezet(ek)be utazók.
- Az autómentes övezet(ek) lakói.
- Az autómentes övezet(ek)ben lévő üzletek.
- Ezek vásárlói.
- Az autómentes övezet(ek)ben dolgozó emberek.

Külön oda kell figyelni arra, hogy az üzlettulajdonosok mérjék a következőket:

- Vásárlók száma az autómentes övezet(ek) üzleteiben.
- Vásárlók száma az autómentes övezet(ek)en kívül eső szupermarketekben.
- Az üzlet forgalma a Kereskedelmi és Iparkamarával és az üzlettulajdonosokkal együttműködve.

Más tényezőket is mérhet az önkormányzat a tevékenység típusától és az elvárásoktól függően.

EURÓPAIMOBILITÁSIHÉT

2017. SZEPTEMBER 16-22.

